

LUONNOS 22.8.2019

Hallituksen esitys eduskunnalle Rajavartiolaitoksen hallinnonalan lakien eräiden muutoksenhakusäännösten muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rajavartiolaitoksen hallinnosta annettua lakia, rajavartiolaitolakia, rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annettua lakia ja meripelastuslakia. Lakeihin tehtäisiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain edellyttämät viittausmuutokset sekä poistettaisiin tarpeettomat valituslupasäännökset.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Uusi laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020. Lailla kumotaan voimassa oleva hallintolainkäyttölaki (586/1996).

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa ovat hallintoasioiden muutoksenhakua koskevat yleissäännökset. Lain 8 §:n mukaan viranomaisen päätöksestä valitetaan hallinto-oikeuteen. Lain 107 §:n mukaan hallinto-oikeuden hallintolainkäyttöasiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Rajavartiolaitoksen hallinnonala koskeva erityislainsäädäntö sisältää viittauksia kumoutuvaan hallintolainkäyttölakiin. Lisäksi säädetään uuden lain kanssa päällekkäisesti siitä, että hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta vain, jos korkein hallinto-oikeus on antanut valitusluvan.

Rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain (577/2005), rajavartiolain (578/2005), rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain (108/2018) ja meripelastuslain (1145/2001) viittaukset hallintolainkäyttölakiin olisi korvattava viittauksella oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettuun lakiin. Lisäksi laeista ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomat päällekkäiset valituslupasäännökset.

Rajavartiolaitos kirjoitetaan nykyisin isolla alkukirjaimella. Tässä esityksessä muutettaviin rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain säännöksiin tehtäisiin asiaa koskevat korjaukset.

2 Esityksen vaikutukset

Ehdotetut muutokset ovat yksinomaan lakitekniisiä, eikä niillä ole erityisiä vaikutuksia. Sääntely säilyisi asiasisällöllisesti ennallaan. Säännösten tarkistaminen selkeyttäisi kuitenkin lainsäädännön kokonaisuutta.

3 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä sisäministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunto oikeusministeriöltä.

4 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020 samanaikaisesti uuden oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain kanssa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäviksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain 14 ja 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain (577/2005) 14 ja 29 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1229/2013, seuraavasti:

14 §

Virkamiehen siirtäminen toiseen virkaan tai tehtävään

Rajavartiolaitoksen virkamies on velvollinen siirtymään toiseen vähintään samantasoiseen Rajavartiolaitoksen virkaan taikka toiseen, virkamiehen saamaa koulutusta vastaavaan Rajavartiolaitoksen tehtävään, kun se on tarpeen Rajavartiolaitoksen yksityiskohtaisen kokoonpanon mukaisen avoimen viran tai tehtävän täyttämistä varten taikka muutoin palveluksen asianmukaista järjestämistä varten.

Jos siirtäminen toiseen virkaan tai tehtävään aiheuttaa virkamiehelle palveluspaikkakunnan muutoksen, asianomaiselle on annettava päätöksestä tieto vähintään kolme kuukautta aikaisemmin.

Toiseen virkaan tai tehtävään siirtämistä koskevaan päätökseen, joka aiheuttaa virkamiehen palveluspaikkakunnan muuttumisen taikka ilman virkamiehen suostumusta tapahtuvaan tehtävään siirtämistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Siirtämistä koskeva päätös tulee kuitenkin noudatettavaksi siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Muuhun toiseen virkaan tai tehtävään siirtämistä taikka virkamiehen tehtävään määräämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

29 §

Muutoksenhaku

Pääsykokeen perusteella tapahtuvaa koulutukseen valitsemista, palvelussitoumusta, päihdetestaukseen määräämistä, rajavartijan peruskurssin opiskelijan opintososiaalisia etuja ja opiskelun siirtämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Rajavartiolaitoksen esikunnalta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Opintosuoritusten arviointia ja aikaisempien taikka muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemista koskevaan Raja- ja merivartiokoulun päätökseen saa vaatia oikaisua Rajavartiolaitoksen esikunnalta 30 päivän kuluessa siitä, kun opiskelijalla on ollut mahdollisuus saada arvioinnin tulokset ja opintosuoritustaan koskevien arviointiperusteiden soveltaminen tietoonsa. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään, jollei muualla laissa toisin säädetä.

Opiskelu-oikeuden menettämistä tai opiskelun keskeyttämistä koskeva päätös voidaan panna heti täytäntöön, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

rajavartiolain 60 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajavartiolain (578/2005) 60 §, sellaisena kuin se on laissa 749/2014, seuraavasti:

60 §

Suullisesti annettava päätös ja muutoksenhaku

Edellä 52 §:n 1 momentin 1, 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettu lupa voidaan kiireellisissä tapauksissa antaa suullisesti. Päätökseen, jolla hakemus hyväksytään kokonaan, ei ole muutoksenhakuoikeutta. Suullisesti annettu päätös, johon ei ole muutoksenhakuoikeutta, annetaan kirjallisesti ainoastaan erikseen esitetystä pyynnöstä.

Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun rajavyyhykelupaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 56 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain (108/2018) 56 § seuraavasti:

56 §

Korvaus teleyritykselle

Teleyrityksellä on oikeus saada valtion varoista korvaus tässä luvussa tarkoitettusta viranomaisten avustamisesta ja tietojen antamisesta aiheutuneista välittömistä kustannuksista noudattaen tietoyhteiskuntakaaren 299 §:ää. Korvauksen maksamisesta päättää toimenpiteen suorittanut hallintoyksikkö.

Päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Hallinto-oikeuden on varattava Viestintävirastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

meripelastuslain 25 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan meripelastuslain (1145/2001) 25 a §, sellaisena kuin se on laissa 752/2014, seuraavasti:

25 a §

Muutoksenhaku hätämerkkien käyttämistä koskevassa lupa-asiassa

Edellä 25 §:n 2 momentissa tarkoitettussa hätämerkkien käyttämistä koskevassa lupa-asiassa tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä päivänä kuuta 2019

Pääministeri

Antti Rinne

Sisäministeri Maria Ohisalo

1.

Laki

rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain 14 ja 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain (577/2005) 14 ja 29 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1229/2013, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

14 §

Virkamiehen siirtäminen toiseen virkaan tai tehtävään

Rajavartiolaitoksen virkamies on velvollinen siirtymään toiseen vähintään samantasoiseen rajavartiolaitoksen virkaan taikka toiseen, virkamiehen saamaa koulutusta vastaavaan rajavartiolaitoksen tehtävään, kun se on tarpeen rajavartiolaitoksen yksityiskohtaisen kokoonpanon mukaisen avoimen viran tai tehtävän täyttämistä varten taikka muutoin palveluksen asianmukaista järjestämistä varten.

Jos siirtäminen toiseen virkaan tai tehtävään aiheuttaa virkamiehelle palveluspaikkakunnan muutoksen, asianomaiselle on annettava päätöksestä tieto vähintään kolme kuukautta aikaisemmin.

Toiseen virkaan tai tehtävään siirtämistä koskevaan päätökseen, joka aiheuttaa virkamiehen palveluspaikkakunnan muuttumisen taikka ilman virkamiehen suostumusta tapahtuvaan tehtävään siirtämistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. *Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.* Siirtämistä koskeva päätös tulee kuitenkin noudatettavaksi siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Muuhun toiseen virkaan tai tehtävään siirtä-

Ehdotus

14 §

Virkamiehen siirtäminen toiseen virkaan tai tehtävään

Rajavartiolaitoksen virkamies on velvollinen siirtymään toiseen vähintään samantasoiseen Rajavartiolaitoksen virkaan taikka toiseen, virkamiehen saamaa koulutusta vastaavaan Rajavartiolaitoksen tehtävään, kun se on tarpeen Rajavartiolaitoksen yksityiskohtaisen kokoonpanon mukaisen avoimen viran tai tehtävän täyttämistä varten taikka muutoin palveluksen asianmukaista järjestämistä varten.

Jos siirtäminen toiseen virkaan tai tehtävään aiheuttaa virkamiehelle palveluspaikkakunnan muutoksen, asianomaiselle on annettava päätöksestä tieto vähintään kolme kuukautta aikaisemmin.

Toiseen virkaan tai tehtävään siirtämistä koskevaan päätökseen, joka aiheuttaa virkamiehen palveluspaikkakunnan muuttumisen taikka ilman virkamiehen suostumusta tapahtuvaan tehtävään siirtämistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin *oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019)* säädetään. Siirtämistä koskeva päätös tulee kuitenkin noudatettavaksi siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. Muuhun toiseen virkaan tai tehtävään siirtämistä taikka virkamiehen tehtävään määräämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamal-

mistä taikka virkamiehen tehtävään määräämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

29 §

Muutoksenhaku

Pääsykokeen perusteella tapahtuvaa koulutukseen valitsemista, palvelussitoumusta, päihdetestaukseen määräämistä, rajavartijan peruskurssin opiskelijan opintososiaalisia etuja ja opiskelun siirtämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua rajavartioloaitoksen esikunnalta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Opintosuoritusten arviointia ja aikaisempien taikka muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemista koskevaan Raja- ja merivartiokoulun päätökseen saa vaatia oikaisua rajavartioloaitoksen esikunnalta 30 päivän kuluessa siitä, kun opiskelijalla on ollut mahdollisuus saada arvioinnin tulokset ja opintosuoritustaan koskevien arviointiperusteiden soveltaminen tietoonsa. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jollei muualla laissa toisin säädetä. Opiskeluoikeuden menettämistä tai opiskelun keskeyttämistä koskeva päätös voidaan panna heti täytäntöön, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettuun hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

la.

29 §

Muutoksenhaku

Pääsykokeen perusteella tapahtuvaa koulutukseen valitsemista, palvelussitoumusta, päihdetestaukseen määräämistä, rajavartijan peruskurssin opiskelijan opintososiaalisia etuja ja opiskelun siirtämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Rajavartioloaitoksen esikunnalta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Opintosuoritusten arviointia ja aikaisempien taikka muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemista koskevaan Raja- ja merivartiokoulun päätökseen saa vaatia oikaisua Rajavartioloaitoksen esikunnalta 30 päivän kuluessa siitä, kun opiskelijalla on ollut mahdollisuus saada arvioinnin tulokset ja opintosuoritustaan koskevien arviointiperusteiden soveltaminen tietoonsa. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään, jollei muualla laissa toisin säädetä. Opiskeluoikeuden menettämistä tai opiskelun keskeyttämistä koskeva päätös voidaan panna heti täytäntöön, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

2.

Laki

rajavartiolain 60 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajavartiolain (578/2005) 60 §, sellaisena kuin se on laissa 749/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

60 §

Suullisesti annettava päätös ja muutoksenha- *ku*

Edellä 52 §:n 1 momentin 1, 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettu lupa voidaan kiireellisissä tapauksissa antaa suullisesti. Päätökseen, jolla hakemus hyväksytään kokonaan, ei ole muutoksenhakuoikeutta. Suullisesti annettu päätös, johon ei ole muutoksenhakuoikeutta, annetaan kirjallisesti ainoastaan erikseen esitetystä pyynnöstä.

Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun rajavyyhykelupaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Ehdotus

60 §

Suullisesti annettava päätös ja muutoksenha- *ku*

Edellä 52 §:n 1 momentin 1, 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettu lupa voidaan kiireellisissä tapauksissa antaa suullisesti. Päätökseen, jolla hakemus hyväksytään kokonaan, ei ole muutoksenhakuoikeutta. Suullisesti annettu päätös, johon ei ole muutoksenhakuoikeutta, annetaan kirjallisesti ainoastaan erikseen esitetystä pyynnöstä.

Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun rajavyyhykelupaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin *oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019)* säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

3.

Laki

rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 56 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain (108/2018) 56 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

56 §

56 §

Korvaus teleyritykselle

Korvaus teleyritykselle

Teleyrityksellä on oikeus saada valtion varoista korvaus tässä luvussa tarkoitettusta viranomaisten avustamisesta ja tietojen antamisesta aiheutuneista välittömistä kustannuksista noudattaen tietoyhteiskuntakaaren 299 §:ää. Korvauksen maksamisesta päättää toimenpiteen suorittanut hallintoyksikkö.

Päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden on varattava Viestintävirastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Teleyrityksellä on oikeus saada valtion varoista korvaus tässä luvussa tarkoitettusta viranomaisten avustamisesta ja tietojen antamisesta aiheutuneista välittömistä kustannuksista noudattaen tietoyhteiskuntakaaren 299 §:ää. Korvauksen maksamisesta päättää toimenpiteen suorittanut hallintoyksikkö.

Päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin *oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019)* säädetään. Hallinto-oikeuden on varattava Viestintävirastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

4.

Laki

meripelastuslain 25 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan meripelastuslain (1145/2001) 25 a §, sellaisena kuin se on laissa 752/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

25 a §

*Muutoksenhaku hätämerkkien käyttämistä
koskevassa lupa-asiassa*

Edellä 25 §:n 2 momentissa tarkoitetussa hätämerkkien käyttämistä koskevassa lupa-asiassa tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäytölaissa (586/1996) säädetään. *Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.*

Ehdotus

25 a §

*Muutoksenhaku hätämerkkien käyttämistä
koskevassa lupa-asiassa*

Edellä 25 §:n 2 momentissa tarkoitetussa hätämerkkien käyttämistä koskevassa lupa-asiassa tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin *oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019)* säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
